

בש"פ 283/14 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 283/14

לפני: כבוד השופט ע' פוגלם

העורר: פלוני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על מעצר עד תום ההליכים

תאריך הישיבה: ט"ו בשבט התשע"ד (16.1.2014)

בשם העורר:עו"ד שי ולשטיין

בשם המשיבה:עו"ד סיון רוסו

החלטה

ערר על החלטת בית המשפט המוחז בירושלים (כב' השופט נ' בן אור) לדוחות את בקשה העורר לעיון חוזר בהחלטה לעצרו עד לתום ההליכים נגדו.

1. בכתוב אישום מתוקן שהוגש לבית המשפט המוחז בירושלים העורר בעבירות של איינס קטינה שטרם מלאו לה ארבע עשרה, מעשה סדום בקטינה שטרם מלאו לה ארבע עשרה ומעשים מגונים בקטינה שטרם מלאו לה ארבע עשרה. לפי כתוב האישום, בתקופה שבין 1989-1993 ביצע העורר עבירות מין בחברתה של אחותו

עמוד 1

שהתגgorה בסמוך אליו, כאשר היא הייתה בת 9-13. במסגרת הסדר טיעון הוסכם כי העורר יודה וירשע בעבירות שוייחסו לו, ושיטולו עליו שנתיים וחצי מאסר בפועל; קנס בסך 10,000 ש"ח או שלוש שנות מאסר תMORETO; פיצויים למתלוננת בסך 216,000 ש"ח; וכן מאסר על תנאי לשך 3 שנים. ביום 3.8.2003 הורשע העורר על פי הודהתו, וסגור לכך יצא מן הארץ – בטרם התקיים הדיון בטיעונים לעונש – ונמנע משלוב. בחילוף עשר שנים אחר העורר, לאחר מאמצים רבים, באמצעות המחלקה הבינלאומית והרשויות בקנדה. לאחר שהיא עזורה בקנדה חמישה חודשים הוא הוסגר לישראל בהסכם.

2. לאחר הסגירתו לישראל נעצר העורר בהחלטת בית המשפט המחויז בירושלים (כב' השופטת נ' בן אור) מיום 2.10.2013 עד לתום ההליכים, והחולו דיוונים בתיק העיקרי נגדו. לאחר כгодים הגיש העורר בקשה לעיון חוזר בהחלטת המעצר. זאת, בעקבות בקשה שהגישה המשיבה במסגרת ההליך העיקרי לפתח את הסדר הטיעון כך שהודאת העורר תיוותר על כנה ואילו ההסכם לעניין העונש יבוטל והוא יוכל לעונש חמור יותר. בקשה העורר לעיון חוזר נדחתה על ידי בית המשפט המחויז בירושלים (כב' השופטת נ' בן אור) ביום 2.1.2014. נקבע כי לא נמצא עילה לעיון מחדש שכן החשש מהימლות העורר לא השתנה ותלו נגדו עונש מאסר משמעותי. טענת העורר שלפיה בקשה המשיבה לפתח את הסדר הטיעון טוביל להתמכות ההליכים באופן שמאפשר לשפט חדש את המשך המעצר נדחתה על ידי בית משפט קמא. בית המשפט ציין כי טרם התקבלה החלטה בבקשת זו וכי הדיון הבא בתיק העיקרי קבוע ליום 25.2.2014. לצד זאת, הובהר כי במידה שהסדר הטיעון יבוטל במלואו, יותר לעורר לחזור בו מהודאותו, יהיה צורך לנצל את המשפט מתייחלתו, תהיה לכך שימושות בשאלת המשך המעצר של העורר. בית המשפט הדגיש בכך האמור, כי אין בכך כדי להביע עמדה בשאלת המשך המעצר, ככל שהדבר יקרה.

3. מכאן העורר לפניי, שבו מבקש העורר לקבוע כי בקשה המשיבה לפתח את הסדר הטיעון מהוות שינוי נסיבות המצדיק לבחון מחדש את המשך מאסרו, וכי ניתן בנסיבות העניין לקבוע תנאים לשחרורו. לטענת העורר, בקשה המשיבה לבטל באופן חלקית את הסדר הטיעון העלתה בהליך העיקרי סוגיות מורכבות לדין, ובתור לכך את השאלה אם יכולה המדינה להגיש, ככל שהסדר הטיעון יבוטל באופן מלא, את כתוב האישום המקורי, בהינתן העובדה שבקשה הוגש לה נסכמה על כתוב האישום המתוקן. בעקבות בקשה המשיבה דחה בית המשפט המחויז את הדיון בתיק העיקרי בחודשים, על מנת לאפשר לממשלה ישראל לבחון את האפשרות לבקש מקנדה היתר לשנות את תנאי ההסגרה כדי שתוכל להגיש נגד העורר את כתוב האישום המקורי ככל שיבוטל הסדר הטיעון. העורר טען כי דחית מועד הדיון והקשיים שנגרכו בשל התנהלות המשיבה אינה מצדיקה את הותרתו במעצר. עוד נטען כי במידה והסדר כולו יבוטל והתיק יתנהל מראשיתוברי כי אין הצדקה להוציאו במעצר. לטענת העורר יציאתו מהארץ בטרם נגמר דין נעשתה במצב בו הוא היה משוחרר ללא כל תנאים מגבלים ומבלוי שהופקד דרכונו והוציאנו נגדו צו יעיכוב יציאה מן הארץ. בשונה מכך, כiom ניתן בשחררו בתנאים מגבלים אשר יוכל להבטיח שהוא לא יימלט מהארץ. עוד נטען כי לא קיימתUILת מסוכנות או חשש מהימלטות מהארץ נוכח העובדה שהעורר הוא אדם נשי ואב לאربעה ילדים שכולם חזרו עימיו לארץ ושםاز העבירות נושא כתוב האישום – שחלקן בוצעו עוד בהיותו קטן – החלפו عشرות שנים שבהן הוא לא הורשע באירוע. לסיום, נטען כי קיימים תקדים לשחרור בתנאים מגבלים של נאשמים או אסירים שנמלטו לחו"ל בעבירות חמורות באותה המידה.

4. בדיון שהתקיים לפניי סמבה באת כוח המשיבה את ידיה על ההחלטה בית המשפט המחויז. לטענתה, העובدة שהעורר ברוח מהארץ עם משפחתו והצליח להימלט מהרשויות במשך 10 שנים בקנדה מלמדת על תחכם רב ועל חשש ממשי להימלטות שנייה. עוד צוין כי העורר הסכים להסגרתו רק בחילוף מספר חדשים ממעצרו בקנדה ולא באורח מיידי. המשיבה הוסיףה וטענה כי לעורר לא עומדת לו חזקת החפות נוכח הודהתו בעבירות החמורות והרשעתו בהן וכי תלוי

ועומד נגדו עונש מאסר ממשמעותי.

5. לאחר בוחנת נימוקי העורר ושמיית טענות הצדדים, הגעתו למסקנה כי דין להידחות. עילת המעצר היא החש שמא יבקש העורר להתחמק מהליכי שפיטה (סעיף 21(א)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרם), התשנ"ז-1996). בעניינו, אין מדובר בחש ערתי, אלא בחש מוחשי וברור להימלטות מן הדין. העורר יצא מהארץ - לאחר שהורשע בדיון - והוחזר רק עשר שנים לאחר מכן ממקום זירה והסגרתו לישראל. אולם, העורר לא הפך ביציאתו מהארץ את תנאי שחרורו שכן הוא לא היה נתון באותה עת בתנאים מגבלים כלשהם. אולם, בחרותו לעזוב את הארץ בסיכון להרשעתו ובטרם נגמר דין, והעובדה שהוא לישראל רק עשר שנים לאחר מכן בעקבות פעולות איטוריות ממוצאות ושיתוף פעולה בינלאומי, מלבדים כי החש האמור הינו בעל עצמה ממשית.

כידוע, שאלת השחרור לחופפת מעצר תלויה, במידה רבה, ביכולת ליתן לבנאשם אמון. זו מוסקת, בין היתר, מעברו של הנאשם, מהתנהגותו של הנאשם במהלך האירועים נושא כתוב האישום ולאחריהם ומנסיבות המקירה כולן (ראו, למשל, בש"פ 1352/07 פאחל נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (2.2.2007)). בעניינו, העורר ניצל לרעה את האמון שניתן בו בעת ששוחרר ללא תנאים מגבלים במהלך משפטו והתהמק במשך כעשר שנים מרשות האכיפה. אך יש ליתן משקל של ממש בבונו לבחן את בקשתו לעזוב וחזרו ממעצר בתנאים מגבלים (השו: בש"פ 1218/12 מדינת ישראל נ' גrinbaum (10.2.2012)). עד יש לקחת בחשבון את תקופת המאסר המשמעותית הצפואה לעורר ואת העובדה כי הוא כבר הורשע בעבירות ומכאן כי לא עומדת לו חזקת החפות (ראו, למשל, בש"פ 3715/13 שבלי נ' מדינת ישראל, פסקה ט (30.5.2013)).

6. לא מצאתו כי בבקשת המשיבה לפתח את הסדר הטיעון מצדיקה בנקודת הזמן הנוכחית עיון חדש בשאלת המעצר. השערותיו של העורר ביחס להחלטתו הצפואה של בית המשפט המחויז בבקשת המשיבה בהליך העיקרי ולהשלכתה על הימשכות ההליך הן תיאוריות בלבד בלבד זה ולא ניתן להיסמך עליו לכך. כפי שציין בית המשפט המחויז, ביטולו של הסדר הטיעון במלואו עשוי להוות עילה לשיקלה מחדש של המשך מעצרו של העורר (ולמותר לציין כי אין באמור ממש נקיות עדמה לגופה בשאלת המעצר, אם כך יקרה). בנקודת הזמן הנוכחית מקובלת עלי מסקנתו של בית המשפט המחויז כי אין עילה לעזוב מחדש לשאלת המעצר.

העורר נדחה אפוא.

ניתנה היום, ט"ז בשבט התשע"ד (17.1.2014).

שׁוֹפֵט